

Iks ging weer eens pleiten

Leo van Osch

Zijn cliënt De Veer was negen jaar geleden getroffen door een hersenbloeding met als gevolg dat hij moeilijk, zo niet onverstaabaar sprak. Sinds die bloeding sleet hij zijn dagen in een opvangtehuis voor de zwakke broeders in de samenleving: net geen zwervers. De Veer had zijn goede humeur weten te behouden en had, in het gezelschap van zijn dochter, op kantoor vriendelijk glimlachend tegenover hem gezeten. Hij was gekleed in een nette broek en een blauw colbertje, dat aan de snit te zien stamde uit de jaren zestig en zonder twijfel afkomstig was uit de rekken van het aan het opvanghuis verbonden inzamelpunt voor tweedehandskleding.

X had uitgelegd dat het bovenhands werpen van servies naar een begeleider toch echt als mishandeling moest worden gekwalificeerd. De Veer had nog wat tegengepruteld en gezegd dat het maar één kopje was, maar X had beslist dat dat niet uitmaakte. De acceptgiro uit Leeuwarden was door De Veer verscheurd. Duizend gulden had hij te veel gevonden. De dochter van De Veer had daarop naar voren gebracht dat haar vader al erg streng gestraft was door het opvanghuis. Zo mocht hij niet alleen nooit meer afwassen – niet zozeer een straf, overwoog X bij zichzelf – maar was hij ook uit zijn vertrouwde afdeling geknikkerd.

Na lezing van het dunne dossier had X voor zichzelf al besloten niet mee te gaan naar zitting. Er viel geen chocola van te maken. Toen hij De Veer had gezien en de

dochter had gehoord en ook de gratis rechtshulp geen probleem was gebleken, had hij het niet over zijn hart kunnen verkrijgen om dat te zeggen. In elke zaak zat wel iets pleitbaars.

Zo zaten ze nu tegenover de politierechter met achter hen een groep schoolkinderen. De officier droeg, mede met het oog op de pedagogische effecten op het gehoor, de zaak in begrijpelijke mensentaal voor. 'Dat klopt', zei De Veer daarop luid en duidelijk. Achter hem hoorde X de schoolkinderen, onbewust van de handicap van zijn cliënt, al onderdrukt proesten. De rechter keek even verbaasd over zijn brillette, pikte de opmerking van De Veer op en keek met een blik van 'dat scheelt een hoop werk'. Ze kwamen te spreken over de boete, de officier zag nog geen reden om af te wijken van het transactievoorstel, maar nadat X had gepleit zakte ze warempel naar vijfhonderd gulden en de rest, zoals hij had geopperd, voorwaardelijk. De rechter ging mee, maar pas nadat hij nog had overwogen dat De Veer misschien ook wel niet helemaal toerekeningsvatbaar was.

Met ietwat afhangende schouders verliet hij het gerechtsgebouw, lauwtjes reagerend op de blijdschap van zijn cliënt. In de auto terug sloeg hij nog een keer met zijn hand op het stuur. Ontslag van rechtsvervolging, vloekte hij binnensmonds. In iedere zaak zat iets pleitbaars, zeker, maar je moest het

wel zien.

n

